

Mitokondriaalisen DNA:n läpisekvensointi –tutkimus avattu, muutoksia mitokondriotautien pistemutaatiotutkimuksissa

Tutkimus	20779	B -MtDNA-D	B -Mitokondriaalisen DNA:n läpisekvensointi
	20780	Ts-MtDNA-D	Ts-Mitokondriaalisen DNA:n läpisekvensointi
Tiedustelut	Molekyyligenetiikan laboratorio, puh (09) 471 74339 sihteeri tai Anu Wartiovaara puh (09) 191 71965 tai (09) 471 75905 lääkäri tai sähköpostilla: molgenlab@hus.fi		
Lähetä	HUSLAB Molekyyligenetiikan lähete, tai verkkolähete osoitteesta www.huslab.fi		
Indikaatiot	Mitokondriaaliseksi epäiltyjen sairauksien diagnostiikka. Tuntelemattomissa mitokondriaaliseksi epäillyissä sairauksissa maternaalisen periytymisen poissulkeminen.		
Näyte	mtDNA-mutaatiotutkimus tehdään tyypillisesti lihasnäytteestä. Verinäyte on sopiva vain Leberin periytyvän optikusatrofian ja NARP:n diagnostiikkaan. Näyte toimitetaan osoitteella: HUSLAB, Molekyyligenetiikan laboratorio, Naistenklinikka, C-siipi, 5. krs, PL 140, 00029 HUS.		
Tulokset	Neljän kuukauden kuluessa näytteen saapumisesta (B- /Ts-mtDNA).		
Yleistä	Tauteja aiheuttavia mitokondrioiden DNAn (mtDNA) mutaatioita on kuvattu yli 100 ja ne selittävät 20-30 % lapsuusiän monimuotoisista mitokondriotaudeista, joihin liittyy hengitysketjun entsyymipuutos (esim. enkefalomyopatiat, vaikeat laktasidoosit, Leigh:n enkefalopatiat, kuuloviat, kardiomyopatiat). mtDNAn mutaatiot ovat myös useiden aikuisiän lihastautien, keskushermosto-oireistojen (esim. stroke-tyyppiset kohtaukset lapsuus, nuoruus tai aikuisiällä, erityyppiset monimuotoiset neurodegeneratiiviset sairaudet, neuropsykiatriset oireistot, epilepsiat), sensorineuraalisten kuulovikojen, Leber-tyyppisten optikusatrofioiden ja kardiomyopatioiden taustalla. Taudinkulku on yleensä progressiivinen ja taudit voivat puhjeta millä iällä tahansa. Koko 16,5 kiloemäkset mtDNAn kattavan mutaatioanalyysin lisäksi tarjoamme yksittäisten yleisimpien mtDNAn pistemutaatioiden analyysit seuraaviin tauteihin: MELAS-syndrooma (mitokondriaalinen enkefalomyopatia, maitohappoasidoosi ja varhaisen iän aivoinfarktiti) ja MIDD-syndrooma (maternally inherited diabetes and deafness) A3243G-mutaatio, B/Ts-MELAS-D KL 4664/4665; NARP-syndrooma (neuropatia, ataksia, retinitis pigmentosa) T8993C/G-mutaatio, B/Ts-NARP-D KL 4666/4667 ja Leberin optikusatrofia G11778A-mutaatio, B -LEBER-D KL 4672. Suvussa tunnetun mtDNA-mutaation tutkimiseksi voidaan tilata B/Ts-SEKVY-D numero 20464/20657.		
Tulkinta	mtDNAssa esiintyy paljon variaatiota. Jos löydöksenä on aiemmin kuvattu mutaatio, löydös on diagnostinen. Jos löydös on aiemmin kuvaamaton, on se viitteellinen ja vaatii lisätutkimusta suvun näytteistä ja/tai toiminnallisen puutoksen osoitusta tutkimuslaboratoriossa. mtDNAn pistemutaatiolöydös edellyttää suvun hyvää perinnöllisyysneuvontaa.		
Allekirjoitukset	Anu Wartiovaara professori HUSLAB Molekyyligenetiikan laboratorio puh. (09) 191 71965	Maaret Ridanpää sairaalageneetikko HUSLAB Molekyyligenetiikan laboratorio puh. (09) 471 74927	Sirpa Kivirikko erikoislääkäri, vastuuyksikön päällikkö Molekyyligenetiikan laboratorio puh. 050 427 0522
Jakelu	HUSLABin intranet -sivut ja Internet -sivut Molekyyligenetiikan laboratorion asiakkaat		